

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT

Rundskriv

Utlendingsdirektoratet

Kopi:

Arbeids- og inkluderingsdepartementet

Politidirektoratet

Utlendingsnemnda

Nr.

GI-08/2024

Vår ref

24/3713

Dato

16.08.2024

Instruks GI-08/2024 – vurdering av kravet om gjennomført opplæring i norsk for rett til permanent oppholdstillatelse etter utlendingsloven § 62

1. INNLEDNING

Justis- og beredskapsdepartementet viser til departementets alminnelige instruksjonsadgang samt lov 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven, utl.) § 76 annet ledd, som innebærer at departementet kan gi Utlendingsdirektoratet (UDI) generelle instruksjoner om lovtolkning, skjønnsutøving og prioritering av saker.

Formålet med instruksjonen her er å klargjøre praktiseringen av kravet om at utlendingen må ha gjennomført pliktig norskopplæring iht. integreringsloven for rett til permanent oppholdstillatelse, jf. utl. § 62 første ledd bokstav d.

2. BAKGRUNN

UDI har i praksisforeleggelse 17. november 2023 bedt om departementets samtykke til å endre praktiseringen av kravet i utl. § 62 første ledd bokstav d om at utlendingen må ha gjennomført pliktig norskopplæring iht. integreringsloven for å kunne få rett til permanent oppholdstillatelse. UDI ber om samtykke til at det for søkere som omfattes av integreringsloven § 31 kan legges til grunn at vilkåret om gjennomført norskopplæring i utl. § 62 første ledd bokstav d er oppfylt, uten at det foretas en nærmere vurdering.

UDI viser til at etter integreringsloven § 31 (integreringsloven trådte i kraft 1. januar 2021) stilles det krav om at deltakere i norskopplæring har som mål å *oppnå et*

minimumsnivå i norsk. Norskmålet er individuelt og kan justeres underveis. Tidligere gjaldt det krav om et visst *antall timer* opplæring for å gjennomføre opplæringen i norsk¹.

UDI har per nå ikke mulighet til å innhente informasjon om gjennomført pliktig norskopplæring iht. integreringsloven elektronisk via eSamhandling eller Nasjonalt introduksjonsregister (NIR). Det innebærer at UDI enten må ta kontakt med kommunen eller be utlendingen selv innhente bekreftelse på om hen har gjennomført opplæringen. Det er derfor tidkrevende for UDI å kontrollere hvorvidt kravet til norskopplæring er oppfylt, da norskmålet ikke lenger er knyttet til et bestemt antall timer.

UDI viser også til at Justis- og beredskapsdepartementet i oktober 2021 sendte på høring et forslag om å oppheve kravene om at søkeren må dokumentere å ha gjennomført pliktig opplæring i norsk og samfunnskunnskap iht. integreringsloven for å kunne få rett til permanent oppholdstillatelse. Forslaget mente å harmonisere reglene i utlendingsloven med integreringsloven samt statsborgerloven.

3. DEPARTEMENTETS VURDERING

Departementet mener det bør legges til rette for mer effektiv behandling av søknader om permanent oppholdstillatelse. Ifølge UDI er det ikke lenger mulig å kontrollere elektronisk hvorvidt kravet om gjennomført norskopplæring i utl. § 62 første ledd bokstav d er oppfylt for søkere som omfattes av integreringsloven § 31 og som har som norskmål å oppnå et minimumsnivå i norsk. Hensynet til en effektiv saksbehandling tilsier derfor at praktiseringen av kravet bør endres for søkere som omfattes av integreringsloven § 31.

Når det gjelder forslaget som har vært på høring, jf. ovenfor i pkt. 2, vil departementet komme tilbake til dette. I påvente av dette, og som følge av UDIs behov for en avklaring av praksis, gis denne instruksen.

Departementet understreker at søkere som har plikt til opplæring i norsk iht. integreringsloven fortsatt må gjennomføre denne. Videre må søkere som har plikt til å avlegge avsluttende prøve i norsk, jf. integreringsloven § 37, fortsatt dokumentere at vedkommende behersker et minimumsnivå i norsk for å kunne få rett til permanent oppholdstillatelse, jf. utl. § 62 første ledd bokstav d.

Når det gjelder arbeidsinnvandrere fra land utenfor EU/EØS som søker om permanent oppholdstillatelse, har denne gruppen i dag *ikke plikt* til å avlegge avsluttende prøve i norsk. De må derfor ikke dokumentere at de behersker et minimum av norsk muntlig for å kunne få rett til permanent oppholdstillatelse. En ev. praksisomlegging vil dermed innebære et lavere kontrollnivå for denne gruppen. I 2023 utgjorde disse ca. 15 prosent av søknadene om permanent oppholdstillatelse. Departementet ønsker å opprettholde dagens kontrollnivå for arbeidsinnvandrere fra land utenfor EU/EØS, og instruksen

¹ Jf. introduksjonsloven § 17 (opphevet 1. januar 2021).

avgrenses derfor mot denne gruppen. Det innebærer at arbeidsinnvandrere fra land utenfor EU/EØS som søker om permanent oppholdstillatelse *fortsatt* må dokumentere å ha gjennomført pliktig norskopplæring etter integreringsloven § 31.

4. INSTRUKS

I saker om permanent oppholdstillatelse der søkeren har plikt til opplæring i norsk iht. integreringsloven og har som norskmål at vedkommende skal oppnå et minimumsnivå i norsk, jf. integreringsloven § 31, kan UDI legge til grunn at vilkåret om opplæring i norsk i utl. § 62 første ledd bokstav d er oppfylt, uten at det foretas en nærmere vurdering. Instruksen her gjelder ikke for arbeidsinnvandrere fra land utenfor EU/EØS som søker om permanent oppholdstillatelse.

5. IKRAFTTREDELSE

Instruksen trer i kraft straks.

Med hilsen

Nina E. D. Mørk (e.f.)
avdelingsdirektør

Tonje Andrea Falch-Nevand
departementsrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur